

Majandus- ja tööstusministri määruse „Suuremahuliste investeeringute toetus“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Majandus- ja tööstusministri määrus „Suuremahuliste investeeringute toetus“ (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõu eesmärk on kehtestada suuremahuliste investeeringute toetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord, et soodustada investeeringute tegemist Eestis ning seeläbi suurendada ettevõtjate konkurentsivõimet ja lisandväärtust. Seega aitab toetus otseselt saavutada „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse (TAIE) arengukava 2021–2035“ peamist eesmärki jõuda 2035. aastaks 110%-ni Euroopa Liidu keskmisest tootlikkusest. Toetuse abil luuakse vähemalt 30 uut töökohta, kus makstakse sektori (toetuse saaja põhitegevusala) keskmist või kõrgemat palka. Toetatakse üle 100 miljoni euroseid investeeringuid, ning toetuse osakaal abikõlblikest kuludest on 10% ja toetuse suurus kuni 20 miljonit eurot. Kui projekti tegevuse elluviimise koht on väljaspool Harjumaad ja loodava 30 töökohta palgatase on vähemalt pooleteisekordne tegevusala keskmine, on toetuse osakaal kuni 15% abikõlblikest kuludest.

Toetuse eelarve kogumaht on 160 miljonit eurot, mida rahastatakse riigieelarvest.

Tabel 1. TAIE mõõdikud, millesse toetusega eelnõu alusel panustatakse

TAIE mõõdik	Sihttase aastal 2035	Viimane teadaolev tase ja aasta
1. Eesti tööjõu tootlikkus EL-i keskmisest	110%	77,5% (2023)
2. Kaupade ja teenuste eksport	43 mld eurot	29,7 mld eurot (2023)
3. Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL-27 keskmisest	59%	62,3% (2022)

Allikas: TAIE

Eelnõuga sätestatakse toetuse taotlemise, taotluste menetlemise, toetuse andmise ja kasutamise tingimused, toetuse saaja ja toetusmeetme rakendaja, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi *EIS*) õigused ja kohustused ning toetuse tagasinõudmise kord.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud MKM-i ettevõtluse ja tööstuse osakonna ekspert Kaupo Sempelton (e-post: kaupo.sempelton@mkm.ee, telefon: 625 6350). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud MKM-i õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (e-post: gerly.lootus@mkm.ee, telefon: 639 7652). Eelnõu ja seletuskirja on keeleteimetanud Justiitsministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Merike Koppel (e-post: merike.koppel@just.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb viiest peatükist ja 23 paragrahvist.

Peatükid jagunevad järgmiselt.

1. Üldsätted

2. Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr
3. Toetuse taotlemine ja taotluste menetlemine
4. Aruannete esitamine ja toetuse maksmine
5. Toetuse saaja ja EIS-i õigused ja kohustused ning toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

1. peatükk. Üldsätted

Eelnõu 1. peatükis sätestatakse määruse reguleerimisala, riigiabi liik, toetuse andmise eesmärk, oodatavad tulemused ja määruuses kasutatavad terminid, selgitatakse meetme rakendamist ning määratakse kindlaks asutuse ülesanded.

Eelnõu § 1 sätestab määruse reguleerimisala. Määrusega reguleeritakse toetuse taotlemise, kasutamise ning tagasinõudmise ja -maksmise tingimusi ja korda. Toetuse taotlemise ja kasutamisega seotud teave ja dokumendid esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu. Toetuse andmise sihtpiirkond on Eesti.

Eelnõu § 2 määrab, et toetus on investeringuteks ette nähtud regionaalabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 1587, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi *üldine grupierandi määrus*), artikli 14 tähenduses. Toetust ei anta üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2–6 ja artiklis 13 sätestatud juhtudel. Eeltoodud sätete kohaselt ei anta toetust siis, kui taotleja suhtes on tehtud toetuse tagasinõudmise otsus, mille ta on jätnud tähtjaks täitmata. Samuti ei anta toetust raskustes olevale ettevõtjale ja taotlejale, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu eelneva otsuse alusel, millega sama liikmesriigi antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks.

Eelnõu § 3 määratleb määruuses kasutatavad terminid.

Eelnõu § 4 sätestab toetuse andmise eesmärgi ja oodatava tulemuse. Toetuse eesmärk on soodustada suuremahuliste investeringute tegemist ja seeläbi majanduse konkurentsivõime kasvu ning kasvatada ettevõtjate lisandväärtust ning võimet oma tooteid ja teenuseid ekspordida. Toetuse abil peab iga toetuse saaja looma vähemalt 30 uut töökohta. Loodavatest töökohtadest vähemalt 30 peavad olema EMTAKi kahekohalise koodiga klassifitseeritud tegevusala või selle alla liigitatud tegevusala, millel projekti ellu viiakse, keskmise või sellest kõrgema brutokuupalgaga. Kuna toetuse saaja võib toetuse kaasabi luua rohkem kui 30 töökohta, valib ta ise tökohad, mille palgataset hinnatakse. Investeering tuleb teha Eestisse.

Palgataseme kontrollimisel lähtutakse Statistikaameti avaldatud kvartaalsetest andmetest. Toetuse saaja peab maksma kas keskmist või sellest kõrgemat brutokuupalka (juhul, kui toetuse kogusumma on 15% projekti abikõlblikest kuludest). Lähtutakse taotluse esitamisele eelnenud kvartali andmetest.

Eelnõu § 5 sätestab, et toetuse taotlusi menetleb, väljamakseid teeb ja toetuse kasutamist kontrollib ning toetuse tagasinõudeid teeb EIS. EIS-il on pikaajaline kogemus ettevõtjate toetamisel.

2. peatükk. Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

Eelnõu 2. peatükis sätestatakse toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud, toetuse suurus ja osakaal abikõlblikest kuludest ning projekti abikõlblikkuse periood.

Eelnõu § 6 järgi toetatakse väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi *VKE*) puhul alginvesteeringu ning suurettevõtjate puhul uut majandustegevust soodustava alginvesteeringu tegemist. Vastavalt üldise grupierandi määruse artikli 2 punktides 50 ja 51 toodud mõistetele on uut majandustegevust soodustavaks alginvesteeringuks kas uue ettevõtte loomine või ettevõtte tegevuse mitmekesistamine tingimusel, et uus tegevusala ei ole sama, mis ettevõtte varasem tegevusala ega sellega sarnane tegevusala. Sama või sarnane tegevusala on EMTAK neljakohalise arvkoodi klassi kuuluv tegevusala. Toetatava tegevuse abikõlblikud kulud peavad olema vähemalt 100 miljonit eurot, et vastata suuremahulise investeeringu kriteeriumile.

Kinnisasi, kuhu investeering tehakse (paigaldatakse seadmed, ehitatakse ehitised või rajatis vms) peab olema taotluse esitamisel taotleja omandis või taotleja kasuks on seatud piiratud asjaõigus või taotleja kasutab seda rendilepingu alusel. Võib olla sõlmitud ka eelleping (vajadusel notariaalselt tõestatud) kinnisasja omandamiseks, piiratud asjaõiguse seadmiseks või rentimiseks.

Eelnõu § 7 sätestab abikõlblikud kulud. Abikõlblik kulu peab olema põhjendatud, dokumentaalselt tõendatav ja tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil. Abikõlblikud on materiaalse vara omandamise või rentimise kulu, samuti ehitise ehitamise ja rekonstrueerimise kulu ning immateriaalse vara omandamise kulu. Kulud peavad olema tehtud turutingimustel. Soetatud vara peab olema üldjuhul uus, st varem majandustegevuses kasutamata. See nõue ei kehti juhul, kui taotleja on *VKE* või vara soetatakse ettevõtjalt, mis on tegevuse lõpetanud või oleks tegevuse lõpetanud. Suurettevõtjatele kehtib nõue, et vara peab olema uus. Euroopa Komisjoni tõlgenduse kohaselt on vara, nt ehitised või seade uus, kui see on küll olemas, kuid ei ole veel majandustegevuses kasutusel olnud. Samamoodi on olemasoleva ehitise renoveerimine suurettevõtjate puhul välistatud, kuna sellega ei teki uut vara. *VKE*-d saavad nii olemasolevat ehitist osta kui ka olemasolevat ehitist renoveerida, sest neile ei kehti nõuet, et omandatav vara peab olema uus. Käibemaksu toetusest ei hüvitata.

Määruses sätestatakse kulude topeltrahastamise keeld, st kulu ei hüvitata, kui selle katteks on toetust makstud teistest avaliku sektori vahenditest.

Toetuse saaja peab projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul saama vara omanikuks. Kapitalirendi tüüpi liisingu puhul võib liisingulepingu periood olla pikem kui abikõlblikkuse periood, kuid lepingus peab olema tingimus omandiõiguse ülemineku kohta taotlejale pärast kõigi liisingumaksete tasumist.

Abikõlblikud kulud peavad ületama vähemalt 200 protsendi ulatuses uuesti kasutatava vara tööde algusele eelnenud majandusaastal registreeritud arvestuslikku väärtust, kui toetust antakse uue toote tootmiseks tehtavateks investeeringuteks.

Eelnõu § 8 käsitleb toetuse suurust ja osakaalu abikõlblikest kuludest. Toetuse maksimaalne suurus on 20 000 000 eurot projekti kohta. Toetuse osakaal abikõlblikest kuludest on kuni 15% kui loodavatest töökohtadest vähemalt 30 töökoha keskmine brutokuupalk ületab EMTAKi kahekohalise koodi täpsusega esitatud tegevusala, millel või mille alla liigitatud tegevusalal projekti ellu viiakse, keskmist brutokuupalka töötaja kohta 1,5 korda. Toetuse osakaal abikõlblikest kuludest on kuni 10%, kui nimetatud keskmine brutokuupalk töötaja kohta on võrdne nimetatud tegevusala keskmise brutokuupalgaga või ületab seda, kuid vähem kui 1,5 korda. Toetus Harjumaal tehtavate investimisprojektide puhul on kuni 10%, see tähendab, et kõrgem toetusmäär Harjumaale tehtavatele investeeringutele ei kohaldu, sõltumata loodavate

töökohtade palgatasemest. Tegevuskohana võetakse arvesse investeringu tegemise kohta, mitte äriühingu registreeritud aadressi.

Kuna toetuse osakaalu määramisel lähtutakse taotlusest, seega lähtutakse prognoosist, võetakse toetuse osakaalu määramisel arvesse Statistikaameti viimati avaldatud kvartaalsed andmed vastava tegevusala keskmise brutokuupalga kohta. Toetuse saaja peab töökohad looma ühe aasta jooksul projekti lõppemisest. Statistikaameti andmete ning perioodi vahele, mil toetuse saaja peab töökohad looma ning vastava tegevusala vähemalt keskmist brutokuupalka maksma, jääb ajaline nihe, mille jooksul võib palgatase oluliselt muutuda. Taotleja prognoosi peavad toetama ka taotlus ja sellega esitatud dokumendid, mida arvestades määrab rakendusüksus toetuse osakaalu.

Loodav töökoht on selline, mida varem ei olnud ning mis luuakse projekti elluviimise tulemusel ning sellel töökohal töötab isik, kellega on sõlmitud tööleping.

Eelnõu § 9 käsitleb projekti abikõlblikkuse perioodi. Projekti abikõlblikkuse periood määratakse taotluse rahuldamise otsuses. Tagamaks üldise grupierandi määruse kohase ergutava mõju põhimõtte järgimist, ei tohi projekti tegevusi alustada ega sellekohaseid siduvaid kokkuleppeid sõlmida enne EIS-ile taotluse esitamist. Kohustuste võtmine hõlmab näiteks tellimuse kinnitamist, pakkumusega nõustumist, lepingu või kokkuleppe sõlmimist, ettemaksu tegemist, teenuse kasutamist ja üleandmis-vastuvõtmisakti sõlmimist. Küll aga on lubatud ettevalmistavad tegevused, nt detailplaneeringute, lubade jms seonduv. Ergutava mõju puudumise korral toetust ei saa. Seda, kas tegu on ergutava mõjuga või mitte, tuvastab EIS.

Projekti abikõlblikkuse periood kestab kuni 48 kuud. Toetuse saaja võib mõjuval põhjusel taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist. Ka pikendamise korral peab saavutatav tulemus endiselt seonduma toetuse andmise eesmärgiga. Toetuse saaja peab taotlema projekti lõpetamist enne taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäeva, kui ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda projekti jätkata. Projekt lõppeb, kui EIS on lõpparuande heaks kiitnud ja toetuse saajale viimase väljamakse teinud.

3. peatükk. Toetuse taotlemine ja taotluste menetlemine

Eelnõu kolmandas peatükis käsitletakse toetuse taotlemise protsessi, nõudeid taotlejale ja taotlusele, taotluste hindamist ning taotluse rahuldamist, sh osalist või kõrvaltingimusega rahuldamist ning selle rahuldamata jätmist.

Eelnõu § 10 sätestab, et toetust taotletakse jooksvalt või voorupõhiselt. Toetuse taotlemise viis sõltub rahastatavast tegevusest, ettevõtjate prognoositavast huvist ja sellega seotud nõudlusest, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eraldatud eelarve mahust ja sellele seatud tingimustest. Juhul kui prognoositav ettevõtjate huvi ja võimekus mingit tegevust ellu viia ületab eelarvelisi võimalusi, korraldatakse kõikidele ettevõtjatele võrdsete võimaluste loomiseks taotlemine voorudena. Samas kui ettevõtjate huvi ja võimekus ei eelda, et taotlusvoorude eelarved täituvad jooksva taotlemise korral kiiresti, siis korraldatakse taotlemine jooksvalt. Jooksev taotlemine võimaldab ettevõtjatel oma tegevusi planeerida ja ellu viia vastavalt nende äriliste ja strateegilistele vajadustele. Samuti aitab jooksev taotlemine Ettevõtlus ja Innovatsiooni Sihtasutusel paremini oma tööd juhtida ja planeerida.

Üks ja sama äriühing, samuti temaga samasse kontserni kuuluv äriühing võib määruse alusel toetust saada ühe korra ja ühele projektile.

Taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest ning taotlusvooru eelarvest annab EIS teada oma veebilehel. EIS teavitab taotluste vastuvõtmise algus- ja lõppkuupäevast oma veebilehel vähemalt 20 kalendripäeva enne taotlusvooru algust. See jätab taotlejatele piisava ajavaru ettevalmistuste tegemiseks.

Eelnõu § 11 käsitleb eelnõustamist. Enne toetuse taotlemist peab taotleja läbima eelnõustamise. Eelnõustamise tulemusena antakse projektiplaanile eelhindang. EIS annab projektiplaanile positiivse eelhindangu, kui peab võimalikuks, et toetuse saamisel suudab taotleja saavutada §-s 4 sätestatud eesmärgi ja tulemuse. Positiivne eelhindang ei ole EIS-ile taotluse rahuldamisel siduv, kuid see annab taotlejale kindlustunde, et projekt vastab toetuse andmise eesmärkidele. Positiivne eelhindang on taotluse esitamise eeldus, negatiivse eelhindangu pälvinud taotlust menetlusse ei võeta.

Eelnõu § 12 sätestab nõuded taotlejale. Toetust saab taotleda Eesti äriregistrisse kantud äriühing. Taotlejas endas ega taotlejaga samasse kontserni kuuluvas äriühingus ei tohi riigi ega kohaliku omavalitsuse üksuse osalus ületada 49 protsenti. Kuna ettevõtjad, milles avaliku sektori osalus on vähemalt pool, võivad saada rahalist tuge ka muudest riigi poolsetest rahastamisallikatest (nt omakapitali suurendamine, dividendide väljavõtmisest loobumine jms), siis on asjakohane välistada käesolevas määruses taotlejad, milles riik või kohaliku omavalitsuse üksuse osalus on vähemalt pool. Eelnevalt tulenevalt ei pea riik antud määruse alusel täiendava toe andmise võimalust enda omanduses ettevõtjatele otstarbekaks, kuna juba eksisteerivad riigi poolsed võimalused taolisi ettevõtjaid rahaliselt toetada, võimaldades vajalike investeeringute tegemist. Neljakümne üheksa protsendiline piirmäär on seatud, kuna sellisel juhul on tegu põhiosas eraomanduses oleva ettevõtjaga, kellele toetuse andmine on eelistatuim variant võrreldes ettevõtjaga, kelle enamusosalus kuulub riigile. Määruse kontekstis ei pea määruse kehtestaja otstarbekaks ka kohaliku omavalitsuse üksuse osalusega äriühingute toetamist, lähenedes neile analoogselt riigi osalusega äriühingutega. Kohaliku omavalitsuse üksuse omanduses ettevõtjad pakuvad üldjuhul erinevaid kommunaalteenuseid, käesoleva määruse eesmärk aga on tõsta Eesti majanduse konkurentsivõimet ja kasvatada ettevõtjate loodava lisandväärtust ning ekspordivõimekust. Avaliku raha võimalik suunamine avaliku sektori kontrolli all olevasse ettevõtjasse ei ole määruse eesmärk.

Ülalnimetatud nõue on olemuselt põhiseaduse §-s 31 sätestatud ettevõtlusvabadust riivav, kuid riive on legitiimne arvestades, et määruse eesmärgiks on toetada ettevõtjaid, millel on kapitali kaasamine keerulisem, kui avaliku sektori osalusega ettevõtjatel¹. Piirang võimaldab taotleda toetust äriühingutel, mille aktsia- või osakapitalist on vähemalt 50 protsenti eraomandis, st äriühingutel, mis ei ole avaliku sektori kontrolli all.

Lisaks loetletakse nõuded, millele taotleja peab vastama.

Määruse alusel saab ettevõtja toetust taotleda ainult ühe korra. See kehtib ka kontserni kohta. Kui taotleja on varem taotlenud muud toetust, siis peab see olema korrektselt tagasi makstud. Samuti ei tohi taotleja oma projektile, st tegevustele, millele toetust taotletakse olla toetust taotlenud muudest allikatest.

Eelnõu § 13 sätestab nõuded taotlusele. Oluline, et taotlusega koos esitataks kehtiv eelhindang.

¹ Riigikohtu 09.12.2013 üldkogu otsuse nr 3-4-1-2-13 p. 116 kohaselt võib ettevõtlusvabadust piirata mis tahes põhjusel, mis on põhiseadusega kooskõlas.

Taotlus peab sisaldama dokumente, mis kinnitavad taotleja kinnistu omandi- või kasutusõigust, kuhu investering tehakse. Investeringu asukohana mõeldakse kinnistut, kuhu tarnitavate seadmete ostuks või ehitiste ehitamiseks toetust taotletakse. Alternatiivina on võimalik, et taotleja on sõlminud kirjaliku eelkõkkuleppe kinnistu omanikuga kinnistu omandamiseks või rentimiseks projekti abikõlblikkuse perioodil ja vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest. Sel juhul tuleb lisada taotlusele viidatud kokkulepe.

Eelnõu § 15 määrab, kuidas ja mis kriteeriumite alusel taotlusi hinnatakse. Kui taotlus ja taotleja vastavad määruses sätestatud nõuetele, hinnatakse taotlust EIS-i koostatud ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga kooskõlastatud hindamisjuhendi kohaselt. Hindamisjuhend saadetakse Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile arvamuse avaldamiseks. Hindamisjuhend koostatakse, lähtudes määruses sätestatud hindamiskriteeriumitest. EIS-il on õigus moodustada taotluse hindamiseks komisjon ja kaasata sõltumatuid eksperte.

Paragrahvi 15 lõike 4 punktis 5 sätestatud hindamiskriteeriumit võib hinnata ka hindegaga 0 – see mõjutab keskmist koondhinnet, ent ei välista projekti toetamist, kui hinne on 0. Seega lisaks võimalikule kõrgemale toetusmäärale, saavad ka hindamisel boonust väljaspool Harjumaad tehtavad investeringud, tagamaks tasakaalustatumat regionaalset arengut.

Voorupõhise taotlemise puhul seatakse taotlused pingeritta ning rahastatakse kõrgema keskmise hinde saanud projekti vastavalt hindamise juhisele.

Eelnõu § 16 käsitleb taotluse rahuldamist ja rahuldamata jätmist.

Hindamistulemuste põhjal teeb EIS otsuse taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

Taotluse rahuldamata jätmise otsuse võib § 16 lõike 1 alusel teha ka siis, kui pärast taotluste hindamist selgub, taotleja või taotlus ei vasta kõigile määruses sätestatud nõuetele.

Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse nende menetluses olevate taotluste kohta, mis ei mahu taotluste rahastamise eelarvesse ja mida ei ole võimalik osaliselt rahuldada või mille hinne ei ületa lävendit. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

Eelnõu § 17 käsitleb taotluse osalist või kõrvaltingimusega rahuldamist.

Osalise rahuldamise korral on oluline, et täidetud saavad toetuse andmise tulemus ja eesmärk ning taotleja nõustub osalise rahuldamisega. Taotluse osaline rahuldamine võib tähendada, et taotleja peab projekti kavandatust suuremas ulatuses ise finantseerima.

Eelnõu § 18 reguleerib taotluse rahuldamise otsuse muutmist ja kehtetuks tunnistamist. Kui projekti on vaja muuta, saab taotluse rahuldamise otsust muuta. Seda võib teha kas EIS omal algatusel või toetuse saaja taotlusel.

EIS võib tunnistada ka taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks. Seda saab teha kui ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või kui on esitatud ebaõiget teavet. Kui taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse kehtetuks, tuleb toetuse saajal saadud toetus tagastada. Kui toetuse saaja ei ole täitnud oma kohustusi ja see töö kaasa rahalise mõju, kuid rahalise mõju

suurust ei ole võimalik hinnata, vähendatakse toetust teatud protsendi ulatuses. Ulatus sõltub rikkumise raskusest ja mõjust kulu abikõlblikkusele.

4. peatükk. Aruannete esitamine ja toetuse maksmine

Eelnõu neljandas peatükis käsitletakse toetuse väljamaksmist ja aruannete esitamist. Aruandluse eesmärk on jälgida tegevuste elluviimise edenemist.

Eelnõu § 19 käsitleb aruandlust. Toetuse saaja peab esitama vahearuande ja lõpparuande vastavalt taotluse rahuldamise otsuses määratule.

Vahearuanded esitatakse kuuekuulise perioodi kohta. Vahearuanded võimaldavad jälgida projekti elluviimist ning vajadusel juhtida toetuse saaja tähelepanu probleemkohtadele ning probleemide tekkimist ennetada.

Eelnõu § 20 käsitleb toetuse maksmist. Toetust on võimalik maksta ka nii, et toetuse saaja tasub abikõlbliku kulu vaid omafinantseeringu ulatuses, mis tähendab toetuse saajale vähem omavahendite kulutamist.

Maksetaotluse esitamine mitte sagedamini kui kord kvartalis aitab vähendada EIS-i halduskoormust.

Kui esitatud kuludokument ei vasta taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele, abikõlblikele kuludele ja eesmärkidele, võib EIS teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse.

5. peatükk. Toetuse saaja ja EIS-i õigused ja kohustused ning toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

Eelnõu viiendas peatükis käsitletakse toetuse saaja ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse õigusi ja kohustusi ning toetuse tagastamisega seonduvat.

Eelnõu § 21 käsitleb toetuse saaja õigusi ja kohustusi.

Oluline on toetuse saaja kohustus luua aasta jooksul pärast projekti lõppemist vähemalt 30 töökohta, millel tuleb maksta kas keskmist või keskmisest kõrgemat (kui toetuse määr abikõlblikest kuludest oli kõrgem kui 10%) brutokuupalka projekti elluviimise tegevusala keskmisest brutokuupalgast vastavalt Statistikaameti avaldatud andmetest taotluse esitamisele eelneva kvartali seisuga. Toetuse saaja võib luua rohkem kui 30 töökohta, kuid tulemuste hindamisel arvestatakse toetuse saaja enda valitud 30 töökohta brutokuupalka. Palgaarvestust peetakse 30 töökoha peale kokku, st mõnel töökohal võib palk olla väiksem või suurem, kuid nimetatud töökohtade kohta kogumis tuleb brutokuupalga suuruse nõue täita.

Tagamaks investeringu pikaajalist kohustust, on toetuse saajal kohustus säilitada loodud töökohad kolm aastat pärast projekti lõppu.

Eelnõu § 22 käsitleb EIS-i õigusi ja kohustusi.

Eelnõu § 23 käsitleb toetuse tagastamist. EIS nõuab toetuse tagasi kaalutusõiguse alusel. Toetuse saaja peab maksuma tagasinõudeotsuses nimetatud summa tagasi 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates. Tagasimakstava toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames väljamakstava toetusega.

EIS võib toetuse tagasimaksmist toetuse saaja taotlusel ajatada. Oluline on, et kui toetuse saaja ajatamise graafikust kinni ei pea, võib EIS tunnistada toetuse tagasimaksmise ajatamise otsuse

kehtetuks ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 30 kalendripäeva jooksul ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse kehtima hakkamise päevast arvates. Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saajale viimase makse tegemisest arvates. Kui on tuvastatud, et raha on väärkasutatud või antud riigiabi ühisturuga kokkusobimatu, võib tagasinõudmise otsuse võib teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale viimase makse tegemist lähtudes konkurentsiseaduse §-st 42.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) 651/2014 ja konkurentsiseadusega. Toetust antakse üldise grupierandi määruse artikli 14 tingimustel.

4. Määruse mõjud

Majanduslik mõju: eelnõu rakendamine toob olulist majanduslikku kasu, suurendades investeeringuid ja luues uusi töökohti. See soodustab piirkondade arengut ja majanduse mitmekesisust.

Sotsiaalne mõju: uute töökohtade loomine parandab elukvaliteeti ja vähendab töötust. Kõrgema palgaga töökohad aitavad tõsta elatustaset.

Keskkonnamõju: eelnõul ei ole otsesest keskkonnamõju, kuid investeeringute suunamine keskkonnasäästlikesse tehnoloogiatesse võib aidata saavutada rohepöörde eesmärke.

5. Eelnõu seotus teiste meetmete ja valdkondlike arengukavadega

Eelnõu aitab saavutada „Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse (TAIE) arengukava 2021–2035“ eesmärki tõsta 2035. aastaks tootlikkus 110%-ni EL-i keskmisest. Toetus aitab tuua investeeringuid Eesti oluliste sektorite väärtusahelatesse (TAIE 2035 fookusvaldkonnad: energeetikas kasutatavate tehnoloogiate arendamine, puidu keemiline väärimine jne), mis suurendaksid majanduse lisandväärtust, teadmismahukust ja olulisust globaalsetes väärtusahelates tavapärasest oluliselt rohkem.

6. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Prognoosi järgi rahastatakse keskmiselt kaht projekti aastas keskmise maksumusega 200+ miljonit eurot projekti kohta, millest laekub maksutuluna riigile vähemalt 40% ehk 80 miljonit eurot projekti kohta (vastavalt Rahandusministeeriumi koostatud „Isetasuvate eelarvemeetmete majandusmõju hindamine 2021“ metoodikale, lk 13 p 6). Keskmise projekti tulemusena luuakse 100 püsivat töökohta lisaks ehitusfaasis loodud töökohtadele. Seega ei mõjuta toetusmeede negatiivselt riigieelarvet, st toetusega kaasnevate kulude vastu arvestatakse eelarvesse ka vastavad tulud.

Määruse rakendamisega ei kaasne Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele olulisi lisakulusid.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

8. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu koostöölastamiseks Rahandusministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ja Kliimaministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele ja TAIE juhtkomisjonile. Koostöölastusel esitatud märkuste ja arvamustega arvestamise tabel on lisatud määruse seletuskirjale.

Majandus- ja tööstusministri määruse „Suuremahuliste investeringute toetus“ eelnõu seletuskirja lisa: märkustega arvestamine

Kooskõlastaja	Märkus	MKMi kommentaar
Rahandus- ministeerium	Eelnõu §4 lõige 2 kohaselt loob toetuse saaja vähemalt 30 uut töökohta ning iga uue töökoha keskmine brutokuupalk peab olema vähemalt võrdne EMTAK 4-kohalise koodi täpsusega kindlaks määratud tegevusala Eesti keskmise brutokuupalgaga. Antud kriteerium ei vasta 12.09.2024 valitsuskabineti materjalides toodud tingimustele, millele saadi valitsuse heakskiit. Eelnõus toodud palgakriteeriumi tingimuste puhul ei saa rahandusministeerium kinnitada, et meetme rakendamisel tekib piisavas ulatuses täiendavat maksutulud, mis kataks meetmega seotud kulu (ehk ei taga n.ö eelarvelist isetasuvust). Palume palgakriteeriumi seadmisel lähtuda kabinetimemorandumis toodud põhimõtetest: toetuse maksimummäär on kuni 15% projekti mahust või kuni 20 miljonit eurot, kui keskmine brutokuupalk töötaja kohta ületab 1,5 korda sektori keskmist brutokuupalka vähemalt kolme aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi, ja 10%, kui keskmine brutokuupalk töötaja kohta ületab sektori keskmist brutokuupalka vähemalt kolme aasta jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi.	Arvestatud.
	Juhime tähelepanu sellele, et Statistikaamet ei avalikusta keskmise brutokuupalga statistikat EMTAK 4-kohalise tegevusala detailsuses, nagu on nõutud eelnõu §4 lõikes 2. Soovitame kasutada palgakriteeriumi referentsina tegevusala keskmist brutotöötasu EMTAK 2-kohalise koodi tasemel, mis on kättesaadav Statistikaameti ettevõtete majandusnäitajate lühiajastatistika andmebaasist; see detailsus võiks olla piisav antud toetuse puhul. Keskmise brutokuupalga statistika on olemas veel agregeeritumal ehk EMTAKi ühekohalise koodi tasemel.	Arvestatud.
	Eelnõu §4 lõike 2 ja eelnõu seletuskirja seletuse vahel tundub olema vastuolu: §4 lõige 2 ütleb, et „Iga uue töökoha keskmine brutokuupalk peab olema vähemalt võrdne ...“, kuid seletuskirja selgituse kohaselt (lk 2) „Oluline on rõhutada, et töötasu puhul	Arvestatud. Määruse eelnõud täpsustatud.

	arvestatakse sama sektori 30 töökohta keskmist brutopalka, mitte iga töökohta tasu eraldi.“	
	Palume seletuskirja Tabelis 1 kasutada viimaseid teadaolevaid andmeid.	Arvestatud.
	Miks on just valitud 30 töökohta eesmärgiks, kuidas see seostub ja väljendub Tabelis 1 esitatud mõõdikutega ning üldise eesmärgiga?	Selgitame. 30 töökohta oli Vabariigi Valitsuses kinnitatud meetme kontseptsiooni eesmärk. Kõrgema palgaga töökohad ja uued investeeringud panustavad ka viidatud TAIE eesmärkidesse.
	Arvestades, et toetuse eesmärk on soodustada investeeringute tegemist Eestis ja seeläbi suurendada ettevõtjate konkurentsivõimet ja lisandväärtust, siis palume selgemalt selgitada valitud hindamiskriteeriumite komplekti, mida hinnatakse esimese kriteeriumi all ja mida nt kolmanda kriteeriumi all, mille võrra need erinevad? Kas taotleja võimekus projekti eesmärki saavutada on vähem kaalukam kui projekti mõju?	Selgitame. Detailne hindamisjuhend töötatakse välja sätestatud kriteeriumite põhjal. Mõju on kõige olulisem kriteerium. Samuti juhume tähelepanu, et kõik neli sisukriteeriumit peavad saama vähemalt hinde 2,00, seega sõelutakse ka võimetud taotlejad välja.
	Kuidas lähenetakse, kui voorupõhiste taotluste korral, saadakse samaarv punkte?	Selgitatud. Eelistame sel juhul suurema mõjuga projekte.
	Kui reaalne on VKEde vastavus ja võimekus eelnõus toodud tingimustele?	Selgitame. Tõenäoliselt korreleerub võimekus suurusega, ent kindlasti leidub ka sobivaid VKEsid, mistõttu on tegu igati põhjendatud sihtgrupiga.
	Palume seletuskirjas välja tuua, mis on toetusmeetme kogumaht ja katteallikas	Arvestatud.
Regionaal- ja põllumajandus-ministeerium	Suuremahuliste investeeringute toetusmeetme näol on tegemist olulise regionaalset ettevõtlust toetava meetmega, mille abil on võimalik soodustada suuremahuliste investeeringute maandamist väljapoole Harjumaad, luua uusi töökohti, suurendada ettevõtjate konkurentsivõimet ja lisandväärtust. Mitteametliku konsultatsiooni käigus 2024. aasta oktoobris edastasime neli sisulist ettepanekut meetme regionaalse mõju suurendamiseks. Peame väga positiivseks, et nende ettepanekutega on suures osas	Arvestatud osaliselt. Hindamisjuhend esitatakse Regionaal- ja Põllumajandus-ministeeriumile arvamuse avaldamiseks.

	<p>arvestatud ning seeläbi luuakse tugevad eeldused suuremahuliste investeeringute ja uute kõrgema lisandväärtusega töökohtade tekkimiseks just väljaspool Harjumaad.</p> <p>Ettepanekuga võtta toetuse andmisel arvesse Harjumaal teistest piirkondadest oluliselt kõrgemat palgatasemist ning seetõttu seada kõrgemad ootused ka sinna kavandatavatele töökohtadele, on osaliselt arvestatud. Töökohtade palgataseme komponent on eelnõus toodud sisse esimesse hindamiskriteeriumisse, kuid selle kriteeriumi täpsem sisustamine toimub enne vooru avamist EISi poolt.</p> <p>Peame oluliseks, et hindamismetoodikas võetakse töökohtade palgataseme komponendi sisustamisel arvesse ka regionaalseid palgaerinevusi selliselt, et see kriteerium aitaks täiendavalt võimestada koalitsioonileppes kokku lepitud põhimõtet suurinvesteeringute Eestisse toomise paketiga suurendada muuhulgas piirkondlikku konkurentsivõimet. Seetõttu kooskõlastame eelnõu tingimused, et hindamismetoodika esitatakse enne kinnitamist ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile kooskõlastamiseks.</p>	
	<p>Toetus on selgelt eesmärgistatud. Toetuse saaja peab looma vähemalt 30 uut töökohta. Mitmeti mõistmise vältimiseks on soovitatav nõuda, et toetuse saaja loob töökohad ja sõlmib ka töölepingud loodud töökohtadele võetud töötajatega.</p>	Arvestatud. Täpsustatud.
	<p>Abikõlblike kuludena on kirjas "hoone ehitamise ja rekonstrueerimise kulu". Ettepanek on asendada sõna "hoone" sõnaga "ehitis". Ehitiseks loetakse hoone ja ka rajatis. Suuremahuliste investeeringute puhul võivad olulised ehitamist või renoveerimist vajavad objektid olla hoopiski rajatised ehitusseadustiku mõistes.</p>	Arvestatud.
VKG	<p>Eelnõu kohaselt on toetuse andmise eesmärk soodustada suuremahuliste investeeringute tegemist ning seeläbi ettevõtjate konkurentsivõime, ekspordivõimekuse ja lisandväärtuse kasvu. Täiendavalt on seatud tingimuseks vähemalt 30 uue töökoha loomine.</p> <p>Me nõustume toetuse andmise eesmärgiga kuid leiame, et uute töökohtade kühnise</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Töökohtade loomine on oluline ning kühnise toetuse suurusega võrreldes igati mõistlik.</p>

	<p>seadmine ei ole eesmärgikohane. Lisandväärtuse, tootlikkuse ja konkurentsivõime kasv saab tulla suuresti automatiseerimise, optimeerimise ja digitaliseerimise kaudu. Uute töökohtade loomise kriteerium võis olla õigustatud näiteks Õiglase Ülemineku Fondi meetmetes, kuid praeguses eelnõus on eesmärgid teised. Kui töökohtade loomist soovitakse tingimusena kindlasti sisse jätta, siis võiks lubatav olla ka kaudsete (mitte ainult otsete) töökohtade arvesse võtmine. Paralleeli võib tuua taastuvenergia toetuste süsteemiga, kus toetusi makstakse sõltumata sellest, et nt tuule- ja päikeseparkides kohapeal ei tööta ühtegi inimest; küll aga tekib elektri jaamade hoolduse/teeninduse jms seonduvalt sellegipoolest kaudseid töökohti ja kasu ühiskonnale.</p>	
	<p>Teeme ettepaneku, et eelnõu § 7 lõikes 4 nimetatud abikõlblike kulude hulgas oleksid ka palgakulu – näiteks projektijuhtimiseks ja koolitus- ning konsultatsioonikulud.</p>	<p>Mittearvestatud. Toetus on suunatud selgelt investeeringutele.</p>
	<p>Soovime selgitust § 12 lõike 2 punktis 7 toodud tingimusele koosmõjus § 7 punktiga 3 ning § 13 punktiga 11. Eelnõu § 12 lõike 2 punktis 7 öeldakse, et taotleja ei ole toetatavale tegevusele saanud ega taotlenud toetust samal ajal punktis 6 nimetatud vahenditest. Eelnõu § 7 lõike 2 punktis 3 öeldakse, et abikõlblike kulude hulka ei arvata kulu, mille katteks on toetust makstud teistest välisabi vahenditest. Lisaks tuleb anda teavet § 13 punktis 11, kas taotleja on taotlenud või saanud välisvahenditest toetust projektile või projekti tegevusele. Selguse huvides peaks olema nii eelnõus kui seletuskirjas täpsemalt välja toodud, millised kohustused taotlejale rakenduvad. Meie hinnangul on oluline, et sama projekti tegevustele ei ole makstud toetust teistest rahastusallikatest. St samade abikõlblike kulude hüvitamiseks ei tohiks olla saadud toetust mitmest allikast. Varasem toetuse taotlemine või toetuse saamine projektiga seotud (nt varasema etapi) selliste tegevuste/kulude katteks, mis ei kvalifitseeru abikõlblikeks kuludeks Suuremahuliste investeeringute toetuse meetmest, peaks olema lubatud. Lisaks, kui taotleja on saanud</p>	<p>Arvestatud. Määruse alusel võib sama äriühing ja temaga samasse kontserni kuuluv äriühing toetust saada samale projektile ühe korra. Määrust ja seletuskirja on täiendatud.</p>

	positiivse rahastusotsuse teistest välisabi vahenditest, aga on loobunud sellest toetusest, siis see ei tohi olla takistuseks eelnõus toodud toetuse saamiseks.	
	Palume seletuskirjas täpsemalt välja tuua § 9 lõikes 4 toodud tegevuspiirangud. Kas see lähtub Euroopa Liidu grupierandi määrukses toodud „start of works“ definitsioonile (st et ei tohi olla võetud tagasipöördumatuid siduvaid rahalisi kohustusi; aga on lubatud nt ettevalmistavad tegevused nagu tasuvusuuringud, maa omandamine, lubade taotlemine jms)? Palume selgitada, millised tegevused on lubatud, kuna teatud tegevused on projektiarenduse jaoks vältimatud juba enne toetuse taotlemist.	Arvestatud. Seletuskirja täiendatud.
	Eelnõus on toodud, et projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse EIS-ile esitamise kuupäevast või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud hilisemast kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval. Palume täpsemalt lahti kirjutada, mis hetkest algab abikõlblikkuse periood ning kes ja mis alustel seda otsustab.	Selgitatud. Kuupäevad sätestab EIS taotluse rahuldamise otsuses.
	Eelnõus on jäetud lahtiseks see, kas toetust makstakse voorupõhiselt või jooksvalt. Leiame, et kuna tegemist on suurinvesteeringutega, kus on pikk ettevalmistusperiood, siis jooksev taotlemine tundub põhjendatum.	Teadmiseks võetud. Jätame lahtiseks mõlemad võimalused, nii voorulisel kui jooksva taotlemisel on oma eelised ja puudused.
	Eelnõu § 11 lõikes 1 on kohustuslik läbida eelnõustamine. Kas eelnõustamisele on võimalik projekt esitada igal hetkel pärast määruse jõustumist või pärast EIS-i poolt väljakuulutatud taotlusvooru algust?	Selgitame. Võib ikka esitada eelnõustamisele ka varem, kuid arvestama peab sellega, et taotluse esitamise hetkeks ei tohi eelnõustamise tulemusena antud positiivse hinnangu andmisest olla rohkem möödunud kui kuus kuud.
	Eelnõu § 15 lõikes 4 on esitatud taotluste hindamiskriteeriumid. Meie hinnangul need hindamiskriteeriumid ei võta piisavalt arvesse tootlikkust ja innovatsiooni. Teeme ettepaneku § 15 lõike 4 punktis 1 kustutada lauseosa alates sõnast „, , arvestades“	Mittearvestatud. Palgakriteeriumi seadmise on Vabariigi Valitsus meetme kontseptsiooni heaks kiitnud. Innovatsiooni osa hinnatakse kriteeriumis 3.
	Eelnõu § 19 lõike 6 kohaselt tuleb esitada kahe aasta jooksul pärast projekti lõppemist projekti elluviimise järgne aruanne. Kuidas see	Selgitame. Nimetatud aruanne tuleb esitada EISi nõudmisel, see ei mõjuta

	tingimus seostub kohustusega hoida vähemalt 30 uut töökohta viis aastat pärast projekti valmimist?	töökohtade säilitamise kohustust. Töökohad tuleb luua ühe aasta jooksul pärast projekti lõppu ja säilitada kolm aastat.
	Arvestades käesoleva kirja punktis 1 toodut leiame, et § 21 lõige 3 tuleks kustutada. Alternatiivina kaaluda lõike 3 algus sõnastada järgmiselt: looma ühe aasta jooksul pärast projekti lõppu vähemalt 30 uut <u>otsest või kaudset</u> töökohta.	Mittearvestatud. Kaudsete töökohtade loomist ei saa taotlejalt nõuda.
	Tunnustame selle eest, et eelnõus on selgelt toodud välja eelhindangu andmise ning taotluse hindamise tähtsust. Loodame, et nendest kinni peetakse.	Teadmiseks võetud.
Tõnu Tuppits	Täiendada eelnõu § 3 täiendava lõikega sõnastades selle järgmiselt: „,„Ei kahjusta oluliselt” printsiip on põhimõte, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanäesmärgile;“ Selgitus: Lisame termini selgituse, mille sisuks on planeeritavate investeeringute kliimamõjude kirjeldamine ja põhjendamine eeldusel, et rakendatakse parimat võimalikku tehnikat ja vähendatakse projekti elukaare kliimamõjusid, kus see on võimalik.	Mittearvestatud. Antud meetme kontekstis ei ole täiendus asjakohane.
	Täiendada eelnõu § 4 (1) ja täpsustada selle sõnastust järgmiselt: „Toetuse andmise eesmärk on soodustada kliimakindlate teadmusmahukate suuremahuliste investeeringute tegemist ning seeläbi ettevõtjate konkurentsivõimet, ekspordivõimekust ja lisandväärtuse kasvu“ Selgitus: Lähtudes teadmisest, et EL-is ja Eestis kehtib kohustus üle minna kliimakindlale majandusele peavad kõik haldustegevused sh planeeritav suuremahuliste investeeringute toetamine aitama kaasa Eesti eesmärgile saavutada 2035-ks aastaks majandustegevuste kliimamõju tõusu peatumine ja selle asendumine võimaluste piires toimuva kliimamõju	Mittearvestatud. Teadmusmahukus on meetme ellu kutsumise võimalik kaasnev mõju, mida aitab saavutada hindamismetoodika, samuti ootused lisandväärtuse kriteeriumile. Toetuse eesmärk ei ole eraldiseisvalt teadmusmahukuse kasvatamine.

	<p>vähene misega. TAIE arengukava kõige olulisemaks eesmärgiks on teadmusmahukate tegevuste osatähtsuse tõstmine, mis on ettevõtluse jaoks aknaks majanduse konkurentsivõime tõusule ja lisandväärtuse kasvule. Ainult teadmusmahuka ettevõtluse läbi saavad areneda kõrgema lisandväärtusega tooted ja teenused ning tõsta majanduse ekspordivõimet.</p>	
	<p>Täiendada eelnõu § 7 lg 5 - (5) Suurettevõtjast toetuse saaja puhul peab soetatav või renditav vara olema uus. Vara loetakse uueks, kui seda ei ole varem majandustegevuses kasutatud. Ja sõnastada see järgmiselt: „ Suurettevõtjast toetus saaja puhul peab soetatav või renditav vara olema kas uus või kasutatud. Vara loetakse uueks, kui seda ei ole varem majandustegevuses kasutatud. Kasutatud varaks loetakse käesoleva määruse tähenduses vara, millel on kasulikku eluiga järel vähemalt projekti abikõlblikkuse perioodi lõpuni pluss viis aastat“</p> <p>Selgitus: Määruse eelnõu järgi peaks toetuse taotleja saama võimaluse lisaks uue vara soetamisele ka kasutatud vara kasutusele võtta. Uue vara soetamine toob kaasa oluliselt suurema keskkonnakulu kui heas korras kasutatud vara rakendamine, kui sellel on kasulikku eluiga järel olulises mahus ja see on parandatav. Kliimakindlale majandusele üleminek eeldab, et rakendaksime ringmajanduse põhimõtteid, milleks on muuhulgas teenusmajandusele üleminek, asjade eluea pikendamine ja parandatavate ja/või uuendatavate varade kasutuselevõtt. Tootmisseadmete kasulikku eluiga saab mõõta kümnetes aastates ja paljude tehnoloogiate arendamiseks on maailmaturul pakkumisel olulisel hulgal heas korras kasutatud seadmestikke.</p>	<p>Mittearvestatud. Ettepanek on vastuolus EL riigiabi reeglitega.</p>
	<p>Täiendada eelnõu § 13 ja lisada sellele lõige (3) järgmises sõnastuses: „(3) Taotlus sisaldab hinnangut koos tõendava dokumentatsiooniga projekti vastavuse kohta „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele. Hinnangu koostamisel lähtub taotleja rakendusüksuse veebilehel avaldatud juhendist.“</p>	<p>Mittearvestatud. „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte rakendamine on kohustuslik teatud juhtudel EL vahendite kasutamise kontekstis, käesolev määrus EL vahendeid ei kasuta.</p>

	<p>Selgitus: „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtetele vastavuse hinnangu koostamine on ettevõtjaskonnas levinud ja arusaadav kohustus. Samuti on selle koostamise võimekuse omandanud paljud konsultatsiooniettevõtted ja teadusasutused. EIS kodulehel on hinnangu koostamise juhend ja meil on olemas asjatundjad, kes hindavad ja nõustavad taotlejaid. Hinnangu lisamine taotlusele võimaldab investeringutoetuste rakendamise käigus tuvastada kas ja milliseid parimaid tehnoloogiaid kasutatakse ja kuidas ollakse valmis kohanduma kliimakindla majandusega, mis on Eesti kindel tulevikuperspektiiv järgneva viie kuni kümne aasta jooksul. Ühtlasi võimaldab hinnangu saamine ja analüüsimine astuda ekspertidel taotlejaga dialoogi ning nõustada parimate alternatiivide kasutamist ja majanduslikult mõistlike väikese emissiooniga lahenduste rakendamist.</p>	
	<p>Täiendada eelnõu § 15 lõikega (3) järgmises sõnastuses:</p> <p>„(3) EIS hindab taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte ja esitatud dokumentide vastavust § 13 lg (3) toodud suunistele, kaasates selleks vajadusel eksperte“</p> <p>Selgitus: EIS omab „ei kahjusta oluliselt“ hindamise mitmeaastast kogemust oma ekspertide kaudu. Hinnangute analüüs ja tagasisidestamine ei too kaasa ühtegi täiendavat kulutust, kuid võimaldab tuvastada investeringutega seonduvate tegevusalade lubade ning vastavustingimuste kohustusi ja proaktiivselt tuvastada investeerimistegevusega seonduvaid vajadusi kasutada „rohelise koridori“ ja/või nullnetotehnoloogiatele rakenduvaid eriõiguseid bürokraatia vähendamiseks ning EIS poolseks toetuseks.</p>	<p>Mittearvestatud. Vt eelmist kommentaari.</p>
Kliima- ministeerium	Kooskõlastas vaikimisi.	
Eesti Kaubandus- Tööstuskoda	<p>Palume eelnõus asenda vähemalt 100 miljoni euro suurune investeringu nõue vähemalt 30 miljoni euro suuruse investeringu nõudega. Leiame, et ka 30 miljoni euro suurune investering on Eesti kontekstis suuremahuline investering. Toetuse muud</p>	<p>Mittearvestatud. Suuremahulistest (suurem kui 100 mln) investeringutest väiksemate investeringute</p>

	tingimused jääksid samaks, sh toetuse osakaal. Muudatuse tegemisel võiks kaaluda üksnes töökohtade loomise nõude (30 uut töökohta) vähendamist.	toetamiseks on erinevaid toetusmeetmeid, sh jääb kehtima suurinvestori toetus, mille toetuse summa on kuni 30 mln eurot. Seega väiksemate investeeringute soodustamiseks on meetmed olemas.
	Kaaluda ettepanekut vähendada eelnõus uute töökohtade loomise nõuet.	Mittearvestatud. Kaalusime, ent 30 on miinimum, milles on kokku lepitud.
	Tuua eelnõus selgemalt välja, et uue töökohta keskmine palk peab vastama vähemalt tegevusala keskmisele palgale, mitte Eesti keskmisele palgale.	Arvestatud.
	Lisada eelnõusse täpsustus, et töötasu kriteeriumi täitmise puhul arvestatakse sama sektori 30 töökohta keskmist brutokuupalka, mitte iga töökohta tasu eraldi.	Arvestatud.
	Palume vähemalt seletuskirjas täiendavalt selgitada, mida loetakse sarnaseks tegevusalaks.	Arvestatud. Määruse kohaselt arvestatakse toetuse saajaga samal põhitegevusalal makstavat keskmist brutokuupalka.